

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.734/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Integrării Europene, acesta îndeplinește atribuții privind coordonarea și monitorizarea asistenței financiare nerambursabile acordată României de Uniunea Europeană (UE) și de statele membre ale Uniunii Europene și îndeplinește rolul de Coordonator Național al Asistenței.

În vederea pregătirii pentru aderare, Uniunea Europeană acordă României asistență financiară nerambursabilă prin Programul Phare. În acest context, la data de 11 decembrie 2002 a fost semnat la București Memorandumul de finanțare dintre Comisia Europeană și Guvernul României, referitor la Programul național Phare 2002 pentru România.

Prin Memorandumul respectiv se alocă suma de **265,5 milioane euro** pentru a se finanța măsura denumită **„Program național Phare 2002 pentru România”**, având numărul 2002/000-586.01-2002/000-586.06 și durata până la 30 noiembrie 2004 pentru contractare. Termenul final pentru efectuarea plăților este 30 noiembrie 2005, cu excepția proiectelor de investiții în infrastructură din sub-programul „Coeziune economică și socială” (2002/000-586.05), respectiv sub-componentele A (Educație și pregătire tehnică și profesională - TVET) și C (Infrastructură regională și locală), pentru care este permisă o perioadă suplimentară de 1 an pentru efectuarea plăților, până la 30 noiembrie 2006.

La alocarea Phare în valoare de 265,5 milioane euro se adaugă **70,423 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat pentru investiții** (scheme financiare, achiziționare de echipamente, contracte de lucrări). Sistemul de co-finanțare a contractelor va fi comun, de tip „joint co-financing”, prin care sumele de la bugetul de stat se vor adăuga fondurilor Phare și vor urma regulile și procedurile Phare, cu excepția cazurilor în care memorandumul prevede alte proceduri specifice pentru anumite proiecte. Proiectele de asistență tehnică și supraveghere a lucrărilor pot fi finanțate exclusiv din fonduri Phare.

Volumul și structura fondurilor alocate (fie prin Phare, fie prin co-finanțare națională) pentru fiecare proiect în parte sunt detaliate în fișele de proiect, care au făcut obiectul unui schimb de scrisori între semnarii memorandumului de finanțare. Fișele de proiect constituie documente tehnice pe baza cărora se realizează implementarea proiectelor. Fișele de proiect nu constituie parte integrantă a memorandumului de finanțare. Ele sunt documente tehnice care pot suferi modificări pe parcursul implementării proiectelor și au un anumit caracter de confidențialitate.

În Memorandumul de finanțare sunt incluse următoarele anexe:

1. „*Acord cadru*” din anul 1991 dintre Comunitatea Europeană și România, care prevede cadrul tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității (Anexa A - Condițiile generale privind memorandumurile de

finanțare și Anexa B – Arbitraj); Acordul cadru este anexat oricărui memorandum de finanțare semnat de Guvernul României și Comisia Europeană și a fost ratificat și publicat anterior, împreună cu fiecare memorandum semnat, ratificat și publicat.

2. „*Prevederi speciale*” (Anexa C) - Anexa este specifică fiecărui memorandum și descrie măsura finanțată (proiectele finanțate, grupate pe sub-programe).
3. „*Transparență/Publicitate*” (Anexa D).

Programul național Phare 2002 conține următoarele sub-programe, descrise succint în Anexa C „*Prevederi Speciale*”, împreună cu proiectele respective:

- Sub-programul 1 - Criterii Politice (19 milioane euro Phare și 4,9 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat) include două proiecte, referitoare la protecția copilului și minorității;
- Sub-programul 2 - Criterii economice (2,5 milioane euro Phare) include un proiect referitor la implementarea planului de restructurare al CEC;
- Sub-programul 3 - Întărirea capacității administrative (33,55 milioane euro Phare și 1,712 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat) include proiecte referitoare la întărirea capacității de a gestiona programe finanțate din fonduri comunitare, descentralizarea și dezvoltarea administrației publice locale, consolidarea Curții de Conturi a României, sprijinirea punerii în aplicare a strategiei Ministerului Finanțelor Publice, consolidarea sistemului de implementare a programului SAPARD.
- Sub-programul 4 - Îndeplinirea obligațiilor legate de adoptarea acquis-ului comunitar (83,737 milioane euro Phare și 17,173 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat) include proiecte în domeniile: piață internă (supravegherea asigurărilor), concurență, vamă, protecția consumatorului, social (forță de muncă), agricultură, energie, transport, sănătate, protecția mediului, justiție și afaceri interne;
- Sub-programul 5 - Coeziune economică și socială (106,564 milioane euro Phare și 28,855 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat) include proiecte pentru construcție instituțională (20 milioane euro: implementarea politicii de dezvoltare regională, reforma în învățământul tehnic și profesional, punerea în aplicare a programului de dezvoltare a infrastructurii în orașele mici și mijlocii - SAMTID, pregătirea proiectelor) și investiții (86,564 milioane euro: educație și instruire tehnică și profesională, dezvoltarea resurselor umane, infrastructura regională și locală, sprijin pentru selecția, monitorizarea și evaluarea proiectelor și supravegherea lucrărilor).
- Sub-programul 6 - Programe comunitare (20,149 milioane euro Phare și 17,783 milioane euro co-finanțare națională de la bugetul de stat) include

participarea la programele comunitare și sprijin pentru participanții la schemele de mobilitate Erasmus și Comenius din Programul comunitar Socrates II.

În punerea în aplicare a prevederilor cuprinse în Memorandumul de finanțare referitor la Programul național Phare 2002 sunt implicate instituții cu responsabilități în:

- coordonarea generală a programului (programare, monitorizare și implementare) - Ministerul Integrării Europene, în calitate de coordonator național al asistenței,
- managementul financiar al fondurilor alocate (atât din partea Uniunii Europene, cât și de la bugetul de stat, co-finanțare pentru proiectele de investiții), autorizarea finanțării, respectarea procedurilor și instrucțiunilor Comisiei, elaborarea rapoartelor - Ministerul Finanțelor Publice și responsabilul național cu autorizarea finanțării, Fondul Național (ca trezorerie centrală), Oficiul de Plăți și Contractare Phare și Ministerul Integrării Europene (ca agenții de implementare).

Implementarea tehnică a proiectelor prevăzute este asigurată de diferite instituții (ministere, agenții, autorități etc.), nominalizate ca autorități de implementare, pe baza prevederilor generale cuprinse în memorandumul de finanțare și a detaliilor tehnice descrise în fișele de proiect.

Practica Comisiei Europene este de a întocmi actele bilaterale în limba engleză, câte un exemplar pentru fiecare parte semnatară, și de a menționa intrarea în vigoare pe data semnării, ceea ce, conform procedurilor Comisiei, permite desfășurarea unor activități tehnice și financiare care implică instituții și fonduri ale Comisiei Europene.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2002 (2002/000-586.01 - 2002/000-586.06), semnat la București, la 11 decembrie 2002, pe care îl supunem Parlamentului, spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE